

M. A. CASTRÉNIN SEURAN TOIMINTAKERTOMUS 2016

YLEISTÄ

M. A. Castrénin seura luo yhteyksiä ja edistää vuorovaikutusta suomalaisten ja Venäjällä asuvien suomen sukukieliä eli uralilaisia kieliä puhuvien kansojen kanssa, tekee tunnetuksi näiden kansojen kulttuuria Suomessa ja muualla maailmassa sekä tukee niiden kulttuuripyrkimyksiä ja oman kielen käyttöä ja kehittämistä nykyaikaisen viestinnän välineeksi. M. A. Castrénin seura toimii Mariankatu 7 A:ssa sijaitsevassa Alfred Kordelinin säätiön omistamassa, Tieteellisten seurain valtuuskunnalta yhdessä Suomalais-Ugrilaisen Seuran kanssa vuokratussa tilassa.

Vuonna 2016 seuran toiminta keskittyi perustoiminnan ohella M. A. Castrénin seuran strategian 2014–2018 toteuttamiseen ja toiminnan rahoituksen turvaamiseen. Näkyvyyttä kotimaassa lisäsi osallistuminen VII suomalais-ugrilaisen kansojen maailmankongressin järjestämiseen Lahdessa.

HALLITUS JA TOIMIHENKILÖT

Seuran hallitukseen ovat kuuluneet vuonna 2016 seuraavat jäsenet: kääntäjäkoordinaattori **Merja Aho** (Kirjallisuuden vientikeskus FILI), tohtorikoulutettava **Elina Ahola** (Turun yliopisto), neuvotteleva virkamies **Henna Haapala** (Ympäristöministeriö), projektipäällikkö **Jussi-Pekka Hakkarainen** (Kansalliskirjasto, 21.4.2016 saakka), toiminnanjohtaja **Anne Helttunen** (Äidinkielen opettajain liitto), MuT **Maari Kallberg** (Sibelius-Akatemia), kirjailija **Riina Katajavuori** (21.4.2016 lähtien), professori **Mika Lavento** (Helsingin yliopisto, 21.4.2016 lähtien), toimittaja **Kirsikka Moring**, FT **Merja Salo** (Helsingin yliopisto) ja kirjailija **Jouni Tossavainen** (Suomen Kirjailijaliitto, 21.4.2016 saakka). Anne Helttunen on toiminut hallituksen puheenjohtajana ja Elina Ahola varapuheenjohtajana. Hallitus on kokoontunut kahdeksan kertaa, ja sen jäsenille on maksettu kokouspalkkiona 35 € ja puheenjohtajalle 100 € kokoukselta.

Seuran palveluksessa on ollut kokopäivätoimisena toiminnanjohtaja, FM **Marja Lappalainen**. Seuran taloutta on hoitanut kirjanpitäjä KLT **Leena Kähkönen** (Tilitoimisto Leena Kähkönen Oy). Marja Lappalainen on toiminut myös hallituksen sihteerinä. Varsinaisina tilintarkastajina ovat toimineet KTM **Manu-Pekka Laakso** ja tradenomi **Minna Kario**, ja heidän varahenkilöinään valt. tri **Laura Solanko** ja FM **Simo Kantele**.

M. A. CASTRÉNIN SEURA JA SUOMALAIS-UGRILAINEN TULEVAISUUS – STRATEGIA 2014–2018

M. A. Castrénin seuran strategiassa määritellään asiat, jotka ovat seuralle tärkeitä, selkeyttävät toimintaa sekä tukevat sen työtä kohdealueiden, jäsenistön ja suuren yleisön tarpeisiin. Toimintasuunnitelmassa esitetyt konkreettiset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin ja tukeneet siten seuran strategiaa. M. A. Castrénin seuran tavoitteena on jatkaa työtään merkittävänä ja keskeisenä toimijana sekä haluttuna yhteistyökumppanina suomalais-ugrilaisessa maailmassa.

JÄSENET

Seuraan on vuoden 2016 aikana liittynyt 9 uutta jäsentä. Seurassa oli vuoden lopussa 391 jäsentä, joista yhteisöjäseniä oli 9, ainaisjäseniä 109 ja ulkomaisia jäseniä 91. Vuosikokouksessa jäsenmaksuiksi päätettiin varsinaisilta jäseniltä 20 €, opiskelijoilta 10 €, yhteisöjäseniltä 100 €, ainaisjäseniltä 200 € ja ainaisyhteisöjäseniltä 1.000 €.

SUOMALAIS-UGRILAINEN KULTTUURIYHTEISTYÖ VENÄJÄN KANSSA

Seura haki toiminta- ja erityisavustusta opetus- ja kulttuuriministeriön hakumenettelystä *Suomalais-ugrilainen kulttuuriyhdistys Venäjän kanssa*. Yhteistyöhankkeet ovat käsittäneet kieleen ja kulttuuriin liittyviä ruohonjuuritaso projektteja. Tasavertaisina kumppaneina on ollut sekä vanhoja että uusia toimijoita Venäjän suomalais-ugrilaisten parista (liite). Kaikki hankkeet käynnistyivät ja lähes kaikki toteutuivat vuoden 2016 aikana.

Vuoden 2017 hakua varten seura sai määräaikaan mennessä yhteensä 40 yhteistyöhanke-ehdotusta, joista 23 hanketta päätyi varsinaiseen hakemukseen. Seuraan tulleet lukuisat yhteydenotot ja varsinaisten hanke-ehdotusten – joissakin oli useampia konkreettisia projekteja – suuri määrä osoittaa, että suomalais-ugrilailla alueilla on paitsi kiinnostusta myös valmiuksia jatkaa konkreettista hankeyhteistyötä. Erityisesti näin saatu moraalinen tuki koetaan ensiarvoisen tärkeäksi ja kannustavaksi.

ARKTINEN DIALOGI – ÄIDINKIELEN JA LUONNON SUOJELUA

Äidinkielen ja luonnon suojeluun keskittyvä *Arktinen dialogi* -suurhanke liittyi Venäjän suomalais-ugrilaisten kansojen ja kielten sekä luonnon monimuotoisuuden tukemiseen. Hankkeella haluttiin herättää kiinnostus omaan kieleen ja ympäristöön ja saada aikaan halu ottaa itse osaa molempien suojeluun ja kehittämiseen. Seura toteutti näin osaltaan Suomen arktisen strategian 2013 tavoitteita huomioimalla alkuperäiskansojen oikeuksia terveyteen, hyvinvointiin ja kulttuurinsa säilymiseen ja kehittymiseen nykyajan haasteiden keskellä. *Arktinen dialogi* -hanke voitiin käynnistää Suomen Kulttuurirahaston apurahan turvin, ja se saatiin päätökseen syksyllä 2016.

Marilainen nuortenlehti *Jamde lij* ja Komissa toimiva Venäjän Federaation suomalais-ugrilainen kulttuurikeskus järjestivät hankkeen puitteissa nuorten kesäkurssit luonnonsuojeluteemaan *Uhanalainen lähiympäristö* liittyen. Kaksi koulua, Salinkallion peruskoulu ja Kempeleen lukio, järjesti oppitunnit ja työpajat samasta temasta. Lisäksi äidinkielen opettajia perehdytettiin aiheeseen Äidinkielen opettajain liiton talvipäivien seminaarissa. Luennoitsijoina ja työpajojen vetäjinä toimivat tohtorikoulutettava **Elina Ahola**, neuvotteleva virkamies **Henna Haapala**, näyttelijä **Iida-Maaria Lindstedt**, toimittaja **Kirsikka Moring** ja kirjailija **Jouni Tossavainen**. Ilmastonmuutosta, uhanalaisia eläimiä ja kasveja, kierrätystä ja muuta suomalais-ugrilaiseenkin lähiympäristöön liittyvää käsittelevät tuotokset – tekstit, piirustukset, musiikki, elokuvat ja valokuvat – koottiin seuran kotisivuille.

KIELIKUMMIHANKE

Seura käynnisti vuonna 2007 ns. kielikummitoiminnan Morkin piirissä Marin tasavallassa sijaitsevan Šorunžan keskikoulun ja Kortkerösin piirissä Komin tasavallassa sijaitsevan Bolšelugin keskikoulun kanssa. Saaduilla kummimaksuilla (à 10 e) molempien koulujen yhden luokan oppilaille ja sen opettajalle tilattiin omakielisiä lehtiä: marinkielistä *Jamde lij* -lastenlehteä ja kominkielistä *Bi kin* -lastenlehteä.

Samoja luokkia tuettiin yhtäjaksoisesti koko koulunkäynnin ajan. Bolšelugin keskikoulun luokka valmistui kevätlukukauden jälkeen, ja Šorunžan keskikoulun tukea jatkettiin vielä keväällä 2016. Kielikummeja – sekä henkilö- että yhteisöjäseniä niin Suomesta kuin ulkomailta – oli yhteensä 66.

SUKUKANSAPÄIVÄT

M. A. Castrénin seura osallistui perinteisen **Etnoklubin** järjestämiseen 7.10. Olutravintola Villissä Wäinössä yhdessä pääjärjestäjän Tuglas-seuran ja Suomi-Unkari Seuran kanssa. Päivän ohjelmaan johdatteli udmurtilainen **Valeriia Fedorova** (laulu, kantele). Esittelyssä olivat syksyn uudet unkarilaisen kirjallisuuden suomennokset: Péter Gárdos: 117 kirjettä (Hajnali láz, Siltala 2016) ja László Márton: Pääkadun varjot (Árnyas főutca, Aporia 2016). Unkarin kielen ja kirjallisuuden opiskelija **Anna Kokko** haastatteli kirjojen suomentajaa **Juhani Huotaria**. Näytteitä esittivät Kallion lukion opiskelijat **Jimi Holmberg** ja **Tuulia Poutiainen**. *Väliharf*-duo (Viro) - **Marko Matvei** (kitara) ja **Anto Siimson** (haitari) esitti kaksiaänistä laulua kitaran ja haturin säestyksellä. Illan päätteeksi *FairTrad*.-yhtye ja **Heikki Saure** esittivät dadaistinen yhteisesityksen.

Oman tapahtuman ohella seura kutsui koolle sukukansajärjestöjä ja koordinoi Suomessa pidettävien sukukansapäivien tapahtumia kokoamalla ne yhteistä tapahtumakalenteria varten. Tapahtumia järjestettiin eri paikkakunnilla yhteensä 27.

Sukukansapäiviä oli järjestämässä seuran lisäksi mm. seuraavat tahot: Kalevalaseura; Kalevalaisten Naisten Liitto; Kalevan Martat; Karjalan Sivistysseura; Keravan Viro-yhdistys; Kulttuurien museo; Lahden kaupunki; Lasten kulttuurikeskus Rulla; Oulun alueen saamelaiset; Oulun kaupunki;

Pohjois-Viena-Seura; Päijät-Hämeen elokuvakeskus; Rahvaan Musiikin Kerho; Suomalaisuuden Liitto; Suomi-Unkari Seura ja sen aluejärjestöt; Suomi-Venäjä-Seura ja sen alajärjestöt; Tampere-Tartto-Seura; Tampereen Eesti-Klubi; Tampereen kaupungin Kulttuuripalvelut; Tuglas-seura ja sen alajärjestöt; Unkarin kulttuuri- ja tiedekeskus; Viro-instituutti; Viron suurlähetystö.

MUITA TAPAHTUMIA

Seurassa on vuoden mittaan järjestetty mitä moninaisimpia suomalais-ugrilaisia kulttuuritapahtumia ja kohtaamisia ja sen ovet ovat olleet avoinna yhteistyökumppaneille.

8.1. seuran tiloissa järjestettiin metsänenetsirunoilija **Juri Vellan** (1948–2013) runokokoelman *Rakkauden maa* (Atrain Kustannus) käännöksen julkistamistilaisuus – teos on ensimmäinen hänen tuotannostaan suomennettu. Kirjan kääntäjä **Karina Lukin** kertoi kirjailijasta ja kirjasta, minkä lisäksi esitettiin virolaisen tutkijan **Liivo Niglasin** dokumenttielokuva Juri Vellasta. Lisäksi tilaisuudessa esiintyi metsänenetsiksi kansanperinteen opettaja ja laulaja **Oktjabrina Kytymovna Agitševa** FT **Tapani Salmisen** toimiessa tulkkina.

Seura osallistui 21.–23.1. Helsingissä pidetyn kansainvälisen *Jäänreunalla*-teatterifestivaalin järjestämiseen. *Jäänreunan kansat* -teatterihanke tutkii, esittää ja edistää suomalais-ugrialaisten kielten, kulttuurien ja kansojen olemassaoloa ja näkyvyyttä. Hankkeen tuottama festivaali valtasi Kansallisteatterin kolmeksi päiväksi. Rungas festivaaliohjelmisto tarjosi ainutkertaisia ja osin Suomessa ennen näkemättömiä esimerkkejä sukukielikansojemme esittävän taiteen monista muodoista ja sisällöistä. Teatterihankkeen kutsumana Hanti-Mansian autonomisen piirikunnan Jugran varakuvernööri **Ljudmila Alferova** vieraili 17.–29.8. järjestetyillä Korjaamo Teatterin Stage-festivaalilla ja seurassa 25.8. keskustelemassa yhteistyömahdollisuuksista.

M. A. Castrénin seuran vuosikokous pidettiin 21.4. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran juhlasalissa. **M u T Timo Väänänen** esitelmöi tutkimushankkeestaan ja kirjasarjastaan *Kanteleen kielin*. Neliosainen kirjasarja esittelee 16 kansaa ja niiden kantelesoitteita. Sarja on jaettu väljän maantieteellisesti ja osin kieliryhmän mukaan Baltian, Volgan alueen, slaavilaisiin ja pohjoisiin kantelekansoihin. Aineisto kirjasarjaan saatiin kenttätyömatkoilla, jotka suuntautuivat mm. Karjalaan, Mariin ja Udmurtiaan.

19.5. vietettiin seurassa komin kielen päivää ja julkistettiin FM **Paula Kokkosen** käännös **Vladimir Timinin** kominkielisestä kirjasta *Ežva Perymsa zomka (Tikö – Vähä-Permin poika)*. Historiallisesta (nuoriso)-romaani ajoittuu 1400-luvun lopulle, ja kertoo romaanin sankarin, 15-vuotiaan Tikön matkasta Siperiaan ja takaisin. Ilmestyessään vuonna 2000 teos sai osakseen suurta huomiota, ja kuuluu nykyisinkin koulujen opetusohjelmaan Komissa. Suomennos on luettavissa seuran kotisivuilla.

Seura osallistui 15.–17.6. järjestetyn VII Suomalais-ugrilaisten kansojen maailmankongressin järjestelytoimikunnan työskentelyyn ja kongressin toteuttamiseen. Kongressin teemana on *Suomalais-ugrilaiset kansat – kohti kestäväää kehitystä*. Maailmankongressi kokosi suomalais-ugrilaiset ja samojedikansat yhteiseen foorumiin käsittelemään kielen ja kulttuurin säilyttämiseen ja elvyttämiseen sekä alkuperäis- ja vähemmistökansojen oikeuksiin liittyviä kysymyksiä. Delegaatteja, tarkkailijoita ja median edustajia osallistui yhteensä lähes 500. Seuraava maailmankongressi järjestetään Virossa vuonna 2020.

Helsingissä 15.–18.9. järjestetty Kansainvälinen suomalais-ugrilaisten opiskelijoiden konferenssi IFUSCO XXXII vieraili seurassa ja järjesti vatjan aapisen *Vad'd'a sōnakopittōja* (toim. **Heinike Heinsoo** 2015) syntyvaiheista kertovan dokumenttielokuvan. Äidinkielenään vatjaa puhuvia lasketaan olevan alle 10, vatjalaisina itseään pitäviä muutamia kymmeniä. Vatjalaisuus kiinnostaa kuitenkin monia, joiden historialliset juuret ulottuvat Vatjanmaalle ja he haluavat opetella vatjan kieltä ja vaalivat kulttuuriperinteitä. Ensimmäisestä vatjankielisestä lukukirjasta vatjan kieltä voivat opiskella suomeksi, viroksi, venäjäksi ja englanniksi.

Seura oli 15.10. mukana järjestämässä Kalevalaisten Naisten Liiton sukukansapäivän seminaaria *Naiskuva meillä ja muualla*. Seminaarissa keskusteltiin naisen asemasta meillä ja muualla, työssä ja kotona lähtien erilaisista roolimalleista sukukansojen parissa ja päätyen työn ja perheen yhdistämisen globaaleihin kysymyksiin. Seminaarin yhteydessä tarjottiin myös FT **Ildikó Lehtisen** ja johtavan käsityönopettajan **Inga Pihlhjertan** juontama värikäs kavalkadi suomalaisia ja suomalais-ugrilaisia kansallispukuja mm. M. A. Castrénin seuran valikoimista.

21.11. järjestettiin seuran tiloissa Sukukansojen Ystävien toimesta *Vad'd'a: lukōmikko-päivezikko 2017-2018*, vatjalaisen kalenterin, julkistustilaisuus. Kalenterin toimittaja **Heinike Heinsoo** kertoi kalenterin syntyvaiheista ja vatjan kielen kurseista vuosina 2010–2016. Kalenteri on omistettu vatjan kielen opiskelijoille ja vatjan kielen oppimiselle.

15.12. vietettiin M. A. Castrénin seuran pikkujouluja ja marin kielen päivää. Ajankohtaisia terveisiä Marista toivat ohjaaja **Lija Fischer** ja näyttelijä **Janne Saarakkala**, jotka yhdessä *Vapaa vyöhyke* -ryhmän kanssa osallistuivat Marissa marraskuussa pidetyille suomalais-ugrilaisille teatterifestivaaleille. Työryhmän esittämä, kirjailija **Henriikka Tavin** runoteokseen *Toive* pohjautuva esitys sai palkinnon uuden teatterikielen etsimisestä.

YHTEISTYÖTÄ JA MUITA KONTAKTEJA

Seuran toiminnanjohtaja on osallistunut useiden työryhmien ja toimikuntien työskentelyyn: Suomi–Venäjä-Seuran sukukansatyöryhmään, Suomi–Venäjä-Seuran suomalais-ugrilaisten kansojen yhteistyöhön osallistuvien suomalaisten järjestöjen tapaamisiin, Suomen Kulttuurirahaston sukukansakokoukseen ja Ekla-säätiön hallitukseen. Uutena foorumina toimii jäsenyys kansainvälisessä Suomalais-ugrilaisten kansojen konsultatiivisessa komiteassa, jonka kokous pidettiin Unkarissa 10.–12.10.2016.

Seura on osallistunut myös erilaisiin verkostoitumis- ja koulutustilaisuuksiin mm. Koneen Säätiössä ja Suomen Kulttuurirahastossa. Seura on toiminut asiantuntijana ja kontaktien välittäjänä suunniteltaessa useita Suomessa ja Venäjällä järjestettyjä suomalais-ugrilaisiin kansoihin liittyviä tapahtumia, esim. festivaaleja ja kongresseja.

Kotimaisten lähiseurojen, museoiden, kirjastojen, tutkimuskeskusten ja yliopistojen kanssa on toimittu niin ikään tiiviissä yhteistyössä. Yhteistyökumppanien määrä on kasvanut vuosi vuodelta etenkin sukukansapäivätapahtumien levittäytyessä ympäri Suomea.

Seura on jatkanut yhteistyötään virolaisten, unkarilaisten ja Venäjän alueella toimivien yhteisöjen, järjestöjen ja seurojen kanssa ja laajentanut entisestään suomalais-ugrilaista verkostoaan. Kolmikantayhteistyö erityisesti Suomessa toimivien Viro- ja Unkari -järjestöjen kanssa on jatkunut tuloksekkaana. Sukukansojen piiristä seuraa on lähestytty mitä erilaisimmin toivein, joihin on pyritty vastaamaan kohtuullisessa ajassa.

TIEDOTUS

Vuoden aikana on ilmestynyt neljä jäsentiedotetta. Seuran uudistetut kotisivut (www.macastren.fi) ja sähköpostitiedotuslista, johon kuuluu yli 250 osoitetta, ovat välittäneet tietoa suomalais-ugrilaisen maailman ajankohtaisista uutisista ja tapahtumista. Aktiiviseksi ja kokonaan uusia näkökulmia luotaavaksi tiedotuskanavaksi ja kohtaamispaikaksi on muodostunut seuran Facebook-osoite, joka on saavuttanut ilman erillistä markkinointia 584 “tykkäystä” ja tavoittanut ennätysviikkoinaan yli 3.500 kävijää keskimääräisen viikkokävijämäärän ollessa noin 1500.

Suomalais-ugrilaisia kansoja esittelevä seuran verkkotietopaketti www.ugri.net on toiminut sekä oppimateriaalina peruskouluille ja lukioille että tietolähteenä kaikille muille suomalais-ugrilaisista kansoista ja kulttuureista kiinnostuneille. Tietopaketin uudistamista varten on haettu apurahaa useilta säätiöltä ja rahastoilta. Sivuston toivotaan jatkossa vastaavan paremmin nykyajan vaatimuksia korostamalla sen pedagogista näkökulmaa ja ottamalla huomioon nuorten näkökulmaa ja konkreettista ääntä.

Seura on lainannut kiertonäyttelyitään ja muuta materiaalia sekä kouluihin, yliopistoihin että yksityisille henkilöille. Seuralla on ollut ainutlaatuinen mahdollisuus saada kirjakokoelmiinsa myöntämänsä julkaisutuen ansiosta suomalais-ugrilaisilla kielillä julkaistua kirjallisuutta, jollaista ei muualla Suomen kirjastoissa ole. Myös audiovisuaalinen aineisto päivittyy jatkuvasti.

Toimisto on palvellut jäsenistöä, viranomaisia, tiedotusvälineitä, kouluja ym. tahoja materiaalinhankinnassa, vierailujen järjestämisessä ja tiedonvälityksessä sekä antanut asiantuntijalausuntoja uralilaisiin kansoihin liittyvissä kysymyksissä. Vuoden aikana seurassa on käynyt yli 300 vierailijaa niin Suomesta kuin ulkomailta.

MUUT AVUSTUKSET JA LAHJOITUKSET

Seura haki kertomusvuonna aktiivisesti avustuksia rahastoilta ja säätiöiltä tukeakseen valtionavustuksella tehtävää perustyötä ja yhteistyöhankkeita Venäjän suomalais-ugrilaisten kansojen kanssa.

TALOUS

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatu toiminta-avustus oli 90.000 €. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi seuralle 36.000 €:n erityisavustuksen käytettäväksi suomalais-ugrilaisiin yhteistyöhankkeisiin Venäjällä ja tapahtumiin kotimaassa.

Jäsenmaksujen tuotto oli 3.446 €.

Verohallitus on nimennyt seuran vuosiksi 2013–2017 sellaiseksi yhdistykseksi, jolle tehdyn vähintään 850 €:n ja enintään 50.000 €:n suuruisen rahalahjoituksen lahjoittava yhteisö saa vähentää tulostaan verotuksessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatuun toiminta-avustukseen edelleen kohdistuneet leikkauspaineet ovat vaatineet säästötoimia kaikilla toiminta-alueilla, mikä on vaikuttanut seuran toimintaan ja näkyvyyteen suomalais-ugrilaisella kentällä. Tarkemmat tiedot tulevat selviämään tuloslaskelmasta ja taseesta.

1. Suomalais-ugrialaisten kansojen kulttuurien ylläpito ja kehittäminen monikulttuurisessa yhteiskunnassa (11.800 €)

Elokuvat, tv ja radio (2.300 €)

1. Nuorison aloiteryhmä, Mari: nuorisofoorumi
2. Telesem Komi: dokumenttifilmi

Teatteri (4.500 €)

3. Marin kansallisteatteri: kiertueet, tapahtumat
4. Lasten ja nuorten teatterikeskus, Mari: festivaali

Muut (5.000 €)

5. Intellektual, Mari: kulttuuri- ja koulutushanke
6. Nuorison aloiteryhmä, Mari: kulttuuri- ja koulutushanke
7. M. A. Castrénin seura: Jään reunalla -festivaali

2. Suomalais-ugrialaisten kielten ylläpito ja kehittäminen (23.750 €)

Julkaisutoiminta (20.750 €)

Karjala

8. Vepsän kulttuuriseura: sähköinen oppimateriaali

Mari

9. Jamde lij:-lehti: julkaisu
10. Kraj sernurskij -lehti: lehtitukitilaus
11. Marij El -lehti: 3 julkaisua
12. Marin kulttuurikeskus: 2 hanketta
13. Marin kirjailijaliitto: lastenkirja
14. Marij žurnal -lehti: runokirja
15. Marij žurnal -lehti: julkaisu
16. Sernurin museo: albumi

Komi

17. Komin IJALI: oppikirja
18. Komin IJALI: julkaisu
19. Äidinkiel. liitto: CD

Udmurtia

20. Keneš-lehti: tukitilaukset
21. Kizili-lehti: erikoisnumero
22. Tatyšlinin tiedotuskeskus: tukitilaukset
23. Udmurtian yo: oppikirja
24. Zetšbur!-lehti: artikkelit

Kirjoittajakurssit (3.000 €)

25. Intellektual, Mari: koulutuskurssi
26. Marin kirjailijaliitto: kirjoittajakurssi
27. Udmurtian yo: kirjoittajakurssi

3. Pankkikulut 450 €